

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasarnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:	Előfizetési árak:	Hirdetések egység szerinti
Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.	Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.	A nyílt tér sora 1 korona
Sümege egészsége 1911-ben.		
Sümege 1911-ben 197 egyén halt meg. Született csak 184. A csökkenés 13. Ez olyan fekete statisztika, amelyent évtizedek óta nem produkált Sümege a halál.	Gégyuladás 1 Tüdőgyuladás 2 Méhgyuladás 1 Nyavalyatörés 2 Vízibetegség 4 Vörheny 3 Aggkorigyöngeség 2 Vérhas 9 Szamárhurut 3 Agyrázkódás 1 Guta 1 Kanyaró 1 Köszvény 1 Emésztési zavarok 1 Merev görcs 1 Baleset 2 Öngyilkosság 2	tisztikája mutatja, hogy egyszerre igen hanyatlott a halálozás arányszáma, mikor a lakosságot jó, egészséges ivóvízzel látták el. A másik pusztító nyavalyája Sümege a légző szervek betegségei. Tehát a rossz ivóvíz után a rossz lakás. A sümegei nép nagy hányada szűk, alacsony, homályos, nedves, szellőzhetetlen lakásokban lakik. Ezekben a dohos, egészségtelen fészkekben természetesen gyorsan betegeszenek meg és pusztulnak el a légzés szervei. A bajon csakis új lakások építésével lehet segíteni. Munkásházakat kellene építeni, amelyeket az állam is segít. Csakhogy erre nincs érzék. Első sorban nincs az érdekelt néposztályban, másodsorban a nép vezetőiben. Így kénytelen a munkás nép az agyonzsufolt házakba, egészségtelen udvari lakásokba húzódni, ahol könnyű dolga van a halálnak. A harmadik ok a pálinka fogyasztása. Az alkohol megöli a test ellenálló képességét, a meggyöngyült szervezet hamar fertőződik a különféle betegségektől s hamar össze is omlik. Ezért van, hogy Sümegeben rendes években is a halálesetek száma nyomon követi a születéseket. Innen van, hogy városunk természetes szaporodása nagyon csekély. Ha pedig vala-
Erről a fekete esztendőről érdeklődünk: micsoda nyavalyák pusztították, gyilkolták népünket. Kiírtuk hát az állami anyakönyvből, micsoda betegségekben és hányan pusztultak el. Városunk lakosságát a különféle betegségek egész sorozata szedte a halálnak. Ime:	Összesen: 197	
Szervi szívbaj 9 Roncsoló toroklob 5 Hörgő hurut 19 Hashártyagyuladás 4 Bélhurut 47 Torokdifteria 2 Májgyuladás 2 Vérgelgyöngülés 14 Bélgyuladás 1 Gennyes vérűség 2 Agyszélhűdés 8 Szívszélhűdés 4 Tüdőgümő 13 Torokgyík 2 Rák 4 Vesegyuladás 8 Veleszületett gyöngeség 13 Bőrűszök 1 Tüdőtágulás 1 Agyvérömlés 1	A betegségeknek ezen a hosszú tévésorán végigtekintve, szemszűrő, hogy a bélhurutnak 47, a vérhasnak 9 áldozata volt. Ez a szertelen szám a múlt nyáron uralkodott járvány rováására esik. Csakhogy az év járványmentes hónapjaiban is sokat elvisz Sümege a bélhurut. Leginkább a kisdedek esnek áldozatául. Ez népünk gondatlanságát és tanulatlanságát bizonyítja. Rosszul táplálja gyermekét. Beletöm neki nem való eledelket, amelyekkel a kisdéd gyöngé, még edzetlen gyomra és belei megbirkózni nem tudnak s a kicsike belepusztul. Része, nagy része van benne a rossz ivóvíznek is. Más városok sta-	

Buzsáki királyságom.

Amikor a nagyváros lélekölő súlyával vállamra ránehezkedik, füstös, poros levegője beszívárog a vérembe, ziháló mellmel menekülök ember, állat elől szobám legcsöndesebb sarkába. Még a szememet is behunyom, hogy ne lássak semmit. Lassan-lassan elhagy az ideges gyűlölet, csendesebben lüktet a szívem, halvány arcomba felszökik a vér. Belebámulok szivarom füstjébe, nézem annak bizarr alakulatait; képzeletem száz, meg száz képpel játszik, egyszer csak kiragad egyet a sok közül, a legszebbet a legragyogóbbat. Előtte vibrál a gyönyörű nyár teljes pompájával, isteni méltóságával. Mosolyogva tekintenek vissza, tündér kacajjal pici-piros ajkukon délibábos emlékek, sűrűnek forognak előttem, mint szivárvány színében pompázó buborék; az agyam elfárad, míg össze tudom őket egy egészé szedni.

Nyugodalmas augusztusi estén a tornác könyöklőjén bóbiskolva dödörgünk, terveket kovacsolunk. Lassú kocogással ballag felénk Mihály bácsi, az öreg gulyás, egy nagy köcsögöt lóggatva. Tejet viszbenne a konyhára.
— Hej, öreg, éppen jókor jön, kerüljön csak közelébb, valamit kérdeznem szeretnék. Lesz-e holnap eső?

Mihály bácsi leteszi mellé a kannát, az elmaradhatatlan pipát kiveszi szájából.

— Biz, édes iftyurak, elhagydte szent Medárdus az esőt, bár csak potyogna eppár csöpp!

Azzal markába veszi pipája megmaradt tartalmát, mint aki a dolgát jól elvégezte, szürke szemével ránk pislog, a hold megvilágítja becsületes ábrázatját.

Na iszen! kiugrik most zsákiából az öröm. Rohanunk lázas izgalommal szobánkba, nyakrafőre gyártjuk a töltényeket, megtömjük a megpukkanásig tarisznyáinkat. Mert holnap, amikor először szól a kakas, útrakerünk birodalmunk, a Nagyberék felé.

Csendesen szunyókál még a hajnal, álmos kék szemét még becsukva tartotta, fényesen ragyog le ránk a Göncöl csillaga, mámorról, napsugárról álmodnak mind a ketten, talpunk alatt már serceg a lomha somogyi homok, gyorsan szedjük lábunkat: egy órai út áll előttünk. Mire kiérünk az alsó faluból, a hasadó hajnal pirkadó derengése az ég szegélyén ül. Koromfekete legelőkön haladunk át, néha egy kutágas sötét-barna körvonalai bontakoznak elő, jó útmutatókul szolgálva. Nagyokat fújva nyugszik karámja körül egy bivalycsorda.

Töprengő, sóvár szenvedéllyel sietünk a Nagyberék felé, végre szemünk előtt sötétlik a nádas. Kimondhatatlan öröm, boldogság izeg-mozog bennem, szeretnék átkurjantani Zalába, de hát úgyse hallanák meg. Mert bizony messze esik Nagyberéktől Zala. Egy huszonötzerholdas, roppant nagy kiterjedésű láp náderdőivel, utána jön a Balaton, csak ezután a zalai hegyek.

A hegyek még szunnyadnak, egyetlen hang, egy néma madárkiáltás se sikolt bele a menyországi csendességbe, amely rajta ter-

peszkedik iszonyú fekete testével az ingoványos lápon. Gyenge lélekvesztőbe ülünk be mind a hárman. A villás pózna mind beljebb és beljebb tolja a csónakot a nádrengeteg keskeny labirintjain. Az a szerencsénk, hogy tudjuk az utat, jobban mondva az irányt a szigetbe. Nagy félórai kinszenvedés után, hála Isten dűnyögve ugrunk ki a szárazra.

A bohókás hajnal harmatos szája már megérinti a szendergő életet. Mikor szívzsongva elfoglaljuk helyeinket, már felsőhajt a berék, elsőt szusszant, alighanem lélekzetet vesz; arcomat csipős, hideg szellőáram érinti meg, egy-két éles madárfüttyöt hoz fülembe. Licseg-locsog a víz az ébredező mozgolódásaitól, meg-megrezzen a nád bóbítás koronája, amint elsiklik köztünk az uszálni kezdő tollas jószág. Soha nem hallott cirrenő füttyögések, halk kurrogások, szomorú, mélaszólsú zagyva hangok, bús madár szólások csendülnek fel a lassankint sötétzöldre futó világban. Az ezerhangú kaos zajongása megbizsegteti az ember lelkét. Eleinte izgatja a fület a rendszertelen zibongás, elkáprázik a szem komor feketeségből átvillanó madárszárnyak ragyogásától, de lassankint rászáll a lélekre egy kimondhatatlanul jól eső hangulat közvetlensége: a pár percel azelőtt kopogóan lüktető szív megnyugodva elpihen. Révedező szemem kíváncsian, erőszakosan utat szeretne törni a nagy szürke sötétségen, hogy elnézhetnék messze Tihany felé, amely irányból várjuk a kéknakúakat.

De a zalai hegyek tetejét még nehéz, lústa ködgomolyok takarják; lassan-lassan

melyes járvány lép föl, a halálozás rögtön a születés fölé kerekedik s csökkenés következik be.

Már pedig a sümegi mizerábilis közegészségügyi viszonyok között, milyenek a víz, a lakás, a levegő viszonyai, nagyon alkalmas fészekre talál mindenféle nyavalya s könnyen járványossá is fajulhat.

Ezeket a bajokat csakis gazdasági uton lehet segíteni. És kultúra által. Azért emelni kell a nép gazdasági helyzetét és kulturális színvonalát, mert csakis ezzel lehet megelőzni a bajt.

Ebből folyik, hogy a jó közegészségügyi viszonyok megteremtése első sorban gazdasági és kulturális kérdés és csak másodsorban az orvosok munkája. Ahol az egészségre kedvező feltételek hiányoznak, ott, bár nagy, nehéz munkája van az orvosoknak, a közegészségügy mégis csak színlődik.

Igy van ez Sümegen is. Ez az oka annak, hogy szaporodás szempontjából olyan silányul zárul egyik év a másik után.

Ezekben a silány években 1911 valóságos fekete pont.

Karnevál.

Megkapó drámát láttam a minap egy budapesti moziban. Karnevál Nizzában! Künn a fellobogózt házak alatt száz Pierott és Pierett hancurozik, felcicomázott lovak ormótlan bálványokat hurcolnak és körülötük nyüzsg, tombol a vidám farsangi nép. C-upa szín, csupa elevenség, boldogság mindentit.

Az uccára néz egy ablak és ez ablak mögött egy férfi áll, aki leszámolt az étellel. Szeme révetegen siklik végig a mulatozó tömegben: utoljára lát embert. Egyik kezében revolvert tart, a másikkal dúlt homlokát simogatja. Még egy pillantás a tömegre, egy pillantás az égre s a revolver csövét homlokához szegezi. Összerokad. Ebben a pillanatban kinyílik az öngyilkos szobájának aj-

másznak lefelé a barna sziklák oldalán, elterpeszkednek százzrétű fátyolaikkal a fehér Balatonon: hirtelen, mintha valami nagy pipás fűjné őket, mint a főrgeteg, rohannak a Berek felé, bevonják a nádasat, a zöld lápi vizet nagy szűrkeséggel. Hát természetesen egy nagy pipás kergeti át őket ide a fejünk fölé. A tompa, meg hegyes tetejű zalai hegyek között megszületik a hajnali hűs szellő, nagy örvendezve kergeti maga előtt a kis kujon minden léha könnyűséget, már meg-megberzengeti a sást, a nádas bólingató, szomorú bóbítját. Megesikikandozza a komor berki vizet, belevájkálja millió-millió finom újjacsckáját a nevetős hónaljába, be a náderdő közepébe amely mintha védekezne: megmozdulnak fekete rojtjai, kilocsant a partra egy-egy fehérsipkés tarajt, lassan megkezdődik a hullámok vidám játéka, himbálva cipelik hátukon a sok buborékot, pajzánkodó tündér semmiket. Leheletszerű, hosszú árnyékok libbennek el fölöttem, sötét foltokat círázva egy szempillantásra a rengő, halvány, fehér vizen; majd fantáziába való, halk ezüsthangok cikkandása, a recszárnyak suhogása üti meg fületem. Bámulva meresztem szememet a hang után, de csak a mindent beborító ködlepelt, ezt a csúnya lustaságot nézhetem nem valami nagy elragadtatással. Jajgatva libbeg előttem három csacsi bibic, rimánkodva imádkozik messze a nádrengeteg közepe felé a villogó szárnyú sirály, belerikolt a csendes zsihongású káprázatba, idegesen várva a napsugarakat, amikben nagy hiúsággal fitogtatja majd a többi feketetollú madárkisasszony előtt csillogó villogó ezüst-

taja, betódulnak barátai, barátói, kacagva, nevelten jó kedvvel, valamennyien bohóc ruhában, körüláncolják a szobát és egyszerre odaérnek a holtest elé. Az első pillanatban azt hiszik, hogy rosszul lett, kinyitják az ablakot, fölemelik s csak ekkor látják a rettenetes kicsiny rést, amit a browning nyitott a vérző homlokon. De az alatt viháncoló tömeg úgy látja, hogy mulatós karneváli népség az is, ami az ablakban áll és szerpentin, virágok tömege zuduú az ablakra, befödi a torzult halott ruháját és oly furcsa, oly szomorú, szivet marcangoló a farsangi halott színes szerpentinek és illatos virágok, zápora között . . .

Megrázó, de igazi farsangi hangulat, ugyebár! Ki ne farsangolt volna közöttünk vidéken, duhajan olyankor, amikor lelkét bánat és gond marcangolta és a bor mámor, a vidám mosoly az ajkán csak grimaszos leplezője volt földült belső világának.

Színjátékban telik el az ember életének nagy része, különösen olyan komédiában, amellyel meg akarjuk csalni embertársainkat, hogy ne vegyék észre, micsoda szomorúságok lappanganak jó kedvünk és vidámságunk alatt. Ki tudja, akikkel együtt vagyunk, együtt énekelünk és iszunk a farsang mulatságain, hányan közülük küzdenek gonddal, kétségbeeséssel, hányan vannak, akik csak azért vesznek részt a mulatságban, hogy önmagukat és másokat áltassanak.

De az élet arra kényszerít bennünket, hogy a sok nagystilú és megrázó megfigyeléseken a filozófus nyugalmával, sőt cinizmussal tegyük túl magunkat, mert megtanultuk már, hogy úgy kell vennünk az életet amilyen, érezzük rettenő tehetetlenségünket, hogy nincsen módunkban sorsunkon változtatni.

Ezért legjobb, hogy aki csak teheti, felszívja magába a farsang hangulatát, mulat a mulatozókkal és legalább néhány órára el igyekszik felejteni bánatát, baját.

Hintsen tele bennünket is rózsáival és szerpentinjeivel, szalagjaival és bohóságaival a Karnevál — hisz úgy is jön a nagy, a fekete hamvazó szerda, amely után soha soha nem lesz többé farsang . . .

A magyar ember az ő mélységes temperamentumával úgy is művészetté fejlesztette már a mulatozást. Legtöbb felebarátunkat és felebarátónkunkat nem biztatni kell a mulatozásra, hanem mérsékelni kéne őket. Igaz elmúlik a fiatalságuk és akkor ők is ilyen melankólikus, epés kedéllyel fogják üdvö-

zolni Karnevált, a rózsát, a színes rongyot, a duhaj kedvet, amely csak arra való, hogy elföldje, leplezze a fájdalom érzetét, a halál gondolatát.

Passzív rezisztencia.

Magyarország kulturális életében nevezetes dátum 1912 január 1-je. Ekkor lépett életbe az állami tanítók passzív rezisztenciája. 1911 december 8 an Budapesten tartott gyűlésükön mondták ki a tanítók. A gyűlésen voltak vagy 800 an, a határozatot elleneztek 4-en: annyira elenyésző kisebbség ez, hogy a határozatot egyhangúnak vehetjük.

Ez a két idegen szó nagyon sok keserűséget takar. Évtizedek alatt összegyűlemlt keserűséget. A kenyér keserűségét és a lenézett, megvetett kulturális keserűségét. És ebben a két szóban, amely mozdulatlan- ságot fejez ki, ez az összegyűlemlt keserűség tört elő elemi erővel és gyorsasággal.

1912 január 1-től a tanítószög visszahúzódik minden ingyenes társadalmi és kulturális tevékenységtől. Nem tanít analfabétákat, és nem tart szabad liceumi előadásokat, nem vezet továbbképző tanfolyamokat, katonákat, rabokat nem oktat, iljúsági egyesületeket, olvasó és gazdaköröket nem alakít, ezek működését, ahol megvannak, nem támogatja, dalosköröket nem vezet, népkönyvtárakat nem kezel, jótékony célokra nem gyűjt.

Ez a passzivitás főként kisebb községekben érezteti erejét. Nagyobb helyeken, ahol az intelligencia nagyobb számmal van, egyik-másik helyen még nélkülözhetik a tanító közreműködését, bár nem mindenütt. Falukon a tanítók munkaszüntetése egyik-másik társadalmi és kulturális szervezetet egyszerre holtá dermeszt,

Ez a passzív rezisztencia egyre terjed. Az ország minden részéből jelentik, hogy a tanítók a kimondott határozatot gyorsan foganatosítják. Tessék olvasni a *Magyarország idevonatkozó tudósításait A tanítószög köréből* cím alatt. Egyes vármegyék tanítószögének egész egyeteme állást foglal a határozat mellett.

Szégyenfolítja ez a rezisztálás Magyarországot kulturájának a XX. században. De a szégyen azoké, akik évtizedeken át nem hallgatták meg a tanítószög könyörgését, kérését, hanem engedték, hogy anyagi gondok-

piros csókját, nevető-kacagó fehérsége beleolvad a szomorú nefelejcs színébe.

Szinte elkápráztatja agyamat az az iszonyú, elképzelhetetlenül zürzavaros zsvaj, amely kesereg, jajgat, morajlik, mintegy vezényszóra, amint felkel a Napisten. Megmozdul minden élő, zeng, mint a pokol rajkóhada, a hangok kórusa zimmeg zümmög olyanforma ütemben, mint a szív heves lökötése.

— T-i-r-ó — vigyázz, Szepl!

Mintha a mennykő csapna le mellém, úgy ugrom fel kákaszekemről, de rögtön le is buknom, remegve pislogok a kék ég egy hosszukás szepeljére, amely mint a gondolat, hűz egyenesen felém.

— Hahó, jönnek a récék!

Persze ezt csak egy pillanatig gondoltam. Gyors ütemben mozdítják szárnyukat, nyílegyenesen uszák az étertengert, egyszer csak azt veszem észre, hogy a fejem felett húznak. Lehetnek tizen-tizenketten. Megremeg a szívem minden húrja a vadászgyönyörtől, persze csak egy pillanatra, azután villámgyors mozdulattal arcomnál a puská: durr . . . döngnek is már lövéseim. Az első két réce nagy puffanással vágódik le a sás közé. Boldogságtól csillogó szemem, örömmel sugárzó arcom mutatja csak nagy megelégedésemet; egy darab ideig nézegetem a lábam előtt heverő kényakúakat, azután megyek vissza rendes helyemre.

Üde, zöld, napsugaras a világ, körülöttem aranykarikák sűrögnek-forognak szemem előtt a fénytől, a ragyogástól. A sátoros szirmú, sárga vizitök virága, a szemérmes, selymes

haját. A kis igazhitű mohamedán repül messze kelet felé, hogy előbb köszönthesse az ég legfényesebb kincsét.

A reggeli szellő elkergeti a hideg ködtenget, a környezet sötét szűrkeségéből lassan kibontakozik a nád zöld színe, a víz kéksége, az égen a bárányfelhők fehérrojtos keskenyöje. A hosszú Agártető mögött hajnali pirosság dereng elő. A méla, szélcsendes hajnalhasadásban, óriási félkörben három nagyon széles, világos lila küllő szeli keresztül az eget, négy közbeeső, alul keskeny, felül széles opálvörös mezőre osztja azt fel. A sárgás vörös közepső küllők a leghosszabbak, egész a szürkébe hajló hajnaléig futnak, egy óriási legyező, látható délkörök gerezdjei. Millió sok vörös sugár egy pillanattal alatt vörösrre festi a hegyek oldalát, a tetejét; furcsa alakú kontúrjaik kigyulladnak, egyszerre csak bíbor káprázatban fürdik az egész berki világ. A lassan eltűnő színes sugármezők tündöklő biborszínű olvadnak össze, a nap kiült jó reggelt köszönteni az ég fakó peremére.

Megöregszik, lassan elhal a virradat, mosolygó, fiatal gyermek nap nő helyébe. Örömmámorban úszik az egész vízi világ. Az ernyővirágú sás, a fehér tündérróza, a bolyhos kaka csak úgy tündöklök a sok-sok harmatcsepptől, mintha apró gyémántszemek kacérkodnának sudár leveleiken. Lehetetlen leírni azt a tömördek színkeveréket, amik kimosolyognak egy-egy harmatcseppből, váltakozva a szivárvány minden színében. A lép víze szerelemittasan szívja magába a hajnal

tól agyonterhelve végezzék azt az ideális, fontos munkát, amely hazánk kulturájának alapvető munkája. Évtizedeken tengődik a tanítóság koldusbérére: 300 frtos fizetésen. Amennyit azután sorsán az Apponyi-törvények javítottak, azt fölemésztette az aránytalanul magasra szökött drágaság. A tanítónak megmaradt nyomorúsága teljes nagyságában.

Most csak annyit kérnek, amennyit nem egy 4 középiskolát végzett állami vagy köztisztviselő is kap. Tehát elég mérsékeltnek követelésekben.

Amíg ezt meg nem kapják: addig tart a passzív rezisztenciájuk.

Nagy szűgyen, hogy ebbe az áldatlan helyzetbe belesodorták az ország tanítóságát.

H I R E K.

Virilisek. Sümeg község elöljárósága a községi virilisek 1912-iki névjegyzékét a következőkben közli: 1) A veszprémi püspökség 9711 K 56 f, 2) Heitzy Endre 2024 K 66 f, 3) Epstein Vilmos 1483 K 11 f, 4) Steiner Simon 1002 K 01 f, 5) Németh János 938 K 72 f, 6) M. Kossa Gusztáv 666 K 44 f, 7) Tóth Lajos 666 K 15 f, 8) Mesterházy Sándor 662 K 78 f, 9) Takács Zsigmond 650 K 52 f, 10) Geiger János 521 K 84 f, 11) Polgár József 494 K, 12) Darnay Kálmán 410 K 91 f, 13) Eitner Zsigmond 390 K 36 f, 14) Beretzky Gyula 376 K 3 f, 15) Kohn Ignác 375 K 96 f, 16) Dunántuli h. é. vasút 343 K 44 f, 17) Barcza László 343 K 8 f, 18) Jakab Imre 321 K 68 f, 19) Barkóczy Károly 317 K 68 f, 20) A sümegi takarékpénztár 306 K 69 f. E névjegyzék a mai naptól számított 5 napig a városházán közszemlén van.

Községi gyűlés. Sümeg képviselőtestülete ma negyed 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyai: 1) A Dunántuli Mész- és Téglagyárak Részvénytársasággal kötendő haszonbéri szerződés. 2) A február 1-én Sümegre érkező főispán fogadtatása iránti intézkedés. 3) Havi számvizsgáló választása. 4) A városbíró jelentése a főrealiskola tárgyában. 5) Ugyanannak jelentése a Kaufmann-féle pör ügyében. 6) A Bogyay Kálmán-féle alapító levél bemutatása. 7) Biró József dr. községi orvos kérvénye. 8) A főszolgabírói hivatal és lakásról való intézkedés. 9) Török György illetőségi ügye. 10) Indítványok.

tapintású vizirózsa büszkén fitogtatják briliáns ékszereiket, mint valami mesebeli tündér, kacér asszony. Ezer meg ezer harmatgyöngy villogva, számtalan színt játszva löri meg és veri vissza a nagy hódító Nap mámoros sugarát, forró csókját. Mind hevesebb és hevesebb lesz az ostrom, észrevétlenül tünedeznek el az üde szirmokról az ékszerek, finom, fehér imbolygással szállnak fátyoltáncot járva a kék ég felé. A nap ráönti aranylávját a Berekre, a vízre, amely vakító fényben csillog-villog. Aranyoszöld a káka, a nád, aranyoskék az ég. Szomjasan eped aranycsók után a tikkadó fehér rózsák, Kelyhét kitarja a csendes vízre, magába szívja a ragyogást, az aranyt. Ebből lesz a vízi rózsák másoló, sárga himpora. Kék szárnyú szitakötők kergetőznek pajkos jó kedvvel a szűz virág körül. Az egyik mintha hirtelen rászánná magát egy merész tetre, rálibben a virágra. Megremegnek szárnyai, megvillan rajta egy fénynyaláb, megrészegetve csapja tovább a herki szellő.

Szivom magamba birodalmam szépséges világának mámorító hangulatát.

Messze a nagy határ vége felé, ahol a fehér Balaton érintkezik az ég villogó kékségével, két nagy madár, két csillámló fehér-szerű tünnemény kering fejedelmi méltóságban a nagy magasságban. Hej, szegény kúksoló vadászok, azokra bizony hiába fáj a fogatok.

Ifj. Sümeghy József.

Gyűlés. A sümegi szűz Mária kegyhely védő szövetségének választmánya f. hó 8-án Lukonich Gábor dr. elnök vezetésével gyűlést tartott. Ezen Darnay Károly bemutatta a megyés püspök levelét, amelyben a szövetség alapszabályait tudomásul vette. A gyűlés akképp határozott, hogy az alapszabályokat a belügyminiszterhez is fölterjeszti megerősítés végett, a szervezés munkáját pedig 40 nap múlva megkezdji. A barátok templomát ért lízi veszedelem fölött mély sajnálatát fejezte ki a gyűlés s a Ferencrend részéről kérelmezett gyűlést melegen támogatja. Végre meghatalmazta Darnay Károlyt, hogy a sümegi búcsúk propagálására szolgáló nyomtatványt annak idején készíttesse el, egyúttal elhatározta, hogy a Mária-nevenapi nagy búcsúra alkalmas naptárt nyomtat s ezt olcsó pénzen elárúsítja, hogy ebben a sümegi kegyhely ismertetésével s egyéb alkalmas közleményekkel a sümegi búcsúk híreit-nevét és látogatottságát még inkább emelje.

Fölterjesztés a főrealiskola érdekében. Elismeréssel közöljük, hogy városunk elöljárósága gyorsan felelt a vallás- és közoktatásügyi miniszternek arra a leiratára, amellyel a realiskola kiegészítéséhez elvben hozzájárult. A fölterjesztést, amelyben a föltételek közlését és a tárgyalás megindítását kérte az elöljáróság, már a múlt vasárnap elküldötték.

Elszámolás. Az új évi üdvözlétek megváltása címén a szegény iskolás gyermekek fölruházására múlt számunkban kimutatunk 161 K 30 fillért. Ehhez járult Márkus Ignác 10 koronával, az összes adakozás 171 K 30 fillér. Ez összegből 22 tanuló csizmát, 2 kabátot, 1 pedig kalapot kapott. Éles Károly a Sümeg és Vidéke szerkesztője, a tanítótestület részéről Bánfi Alajos igazgató, Vértessy Béláné tanítónő.

Halálozás. Havas Samu gabonakereskedő Nagykanizsán f. hó 10-én életének 66-ik évében hosszas szenvedés után meghalt. A megboldogult Nagykanizsának hosszú időn át érdemes, munkás, köztiszteletben álló polgára volt. Halála mély részvétet keltett. Tegnap délelőtt temették el a nagykanizsai izr. temetőben. Az elhunytat, akiben Havas Béla dr. sümegi ügyvéd édes atyját siratja, nagyszámú rokonság gyászolja.

Sarkady Károly zalaszántói körjegyző jan. 12-én este meghalt. Aznapi délután még a helység plébánosánál volt látogatásban, amikor hazament, már az udvaron erős vérhányás fogta el, utána pár óra múlva kiszendvedt. Az elhunyt körjegyző 57 éves volt s mint a vidék jegyzőinek Nesztora, nagy tekintélynek örvendelt. Temetése ma délután 4 órakor lesz Zalaszántón.

A realiskola fejlesztése. Kárpáti Kelemen székesfehérvári főigazgató átiratot intézett Sümeg községéhez, hogy ez közölje azokat a föltételeket, amelyekkel a főrealiskola szervezése esetén az állammal szerződnek. Az iratot a képviselőtestület mai gyűlése tárgyalja.

Telepengedély. A Dunántuli Első Gyertya és Szappangyár telepengedő eljárása folyó hó 8-án volt a leégett börgyár telepén. A tárgyalás Farkas István főszolgabíró vezetésével folyt le. Részt vett rajta Kiss Antal városbíró, Malomsoky János jegyző, Biró József dr. községi orvos a község részéről, Braun István nagykanizsai iparfelügyelő, az érdekeltég nevében Havas Béla dr. helybeli ügyvéd. Az iparfelügyelő a telep megadása ellen akadályt nem gördített, ennek megnyugtatóására az érdekeltég sem tett kifogást a gyár ellen, az elöljáróság javasolta a telepengedély megadását, erre Farkas főszolgabíró az engedélyt megadta. A gyár a jövő hónap első napjaiban megkezdji a gyártást.

Az Erzsébet-egyesület és az ipartestület bálja. Az Erzsébet-egyesület és az ipartestület bálja, a farsang első bálja, a múlt szombaton, január 6-án zajlott le. A szó igazi értelmében zajlott, mert amint az alábbi névsor mutatja, annyi szép asszony, szép leány gyűlt egybe ezen az estén a kaszinó termeiben, hogy ennyi szépség és fia-

talság láttára lehetetlen volt a legsavanyodóbb aglegényben is fel nem búzdulnia a jókedvnek és vidám hangosságban ki nem fejeződnie a vidám hangulatnak. Este 9 órától, mikor az Erzsébet-egyesület elnöknőjének, Steiner Simonának megerkezete után a táncoló fiatalok hozzáállott a csárdáshoz, a közismert „kivilágos kivirradtig” zengett a muzsika, hangzott a jókedv, a nóta és nem csodálnók, ha ez a farsang, mely ilyen bállal indul neki a táncos szezonnak, egy csomó már-már az aglegényesség veszélyében forgó egyént hajtana a félve epedett rózsás iga alá. Ez volna az amúgy is fényes erkölesi siker mellett a bálnak legszebb sikere, mely anyagilag is igen szépen jövedelmezett. A jelen volt hölgyek névsora a következő: Asszonyok: Adorján Sándorné, Angyán Józsefné, Bricht Viktorné, Fürst Jánosné drné, Gaál Istvánné, Geiger Jánosné, Gombos Lajosné, Gosztony Sándorné, Heltter Ferencné, Horváth Józsefné, Hgrváth Józsefné (örszvezetőné), Jankó Árpádné, Kálmán Ignácné, Klaffi Lajosné, Kohn Sándorné, Kohlmann Miksáné, Klein Ernőné, Lázár Istvánné, Liszli Károlyné, Malomsoky Jánosné, Müller Ignácné, Niederanger Ivánné, Novák Zsigáné, Németh Lajosné, Pető Gyuláné, Steiner Simonné, Szafnauer Jánosné, Szijártó Györgyné, Tóth Józsefné, Wlassics Jánosné. Leányok: Adorján Teri, Angyán Mariska, Baán Margit, Boda Paula, Halbrohr Zsófia, Horváth Terus, Jankó Mariska, Juk Mariska, Kálmán Szerá, Klaffi Margit, Lázár Matild, Liszli Vilma, Mátis Mariska, Müller Margit, Németh Mariska, Németh Annuska, Niederanger Mariska, Pethő Annuska, Rothschild Bözsike, Schaffer Irmuska, Simonics Bözsike, Szafnauer Bözsike.

Elmaradnak a népies előadások. A sümegi állami elemi népiskola tanítótestülete vasárnap délutánonként rendezett népies előadásokat megszüntette.

Köszönet. A sümegi Erzsébet jótékony nőegyesület és a sümegi ipartestület január hó 6-án tartott bálján felülfizettek: Németh János, Steiner Simon 10—10 K, Eitner Jenő, Eitner Zsigmond 8:40—8:40 K, Fürst János dr., Krisztinkovich József, Ének- és Zeneegyesület, Mészáros Sándor, Tóth Lajos 5—5 K, Kellemen Károly dr., Polgár József 4—4 K, Würzburger Sándor, Korein és Winkler cég 3:40—3:40 K, Darnay Kajetánné, Veninger Gyula, Löb Ernő (Csabrendek), Gózon István dr., Beldiczky Kálmán, Urr Pál 3—3 K, Baksa István, Heitzy Endre, Bercelly Kálmán dr., Havránék János, Novák Károly, Gombos Lajos, Lengyel Mátyás, Lövy Jakab, Smidt Antal, Talabér Károly, Böhm Pál, Geiger János, Bricht Viktor, Kovács Sándor, Tóth József, özv.

A gyermekeknek a legjobb!
Ez jelenleg is marad
Kathreiner-féle
Kneipp
malátakávé
Kathreiner erősíti a
kicsinyeket és a tejet
kellemessé teszi, ahol egye-
dül magában ellenáll.
Kathreiner
szerecsent hoz a hársba.

Paulinyi Józsefné, Pentz Mihály, M. Kossa Gusztáv, Bohács Ferenc, Kazár Manó, Kell Jenő 2-2 K, Malomsoky János, Keszler Pál 1-60-1-60 K, ifj. Horváth József 1-50 K, Horvát Imre, Nuvák Imre, Hirsch Jenő, Still Ernő dr., Korein Viktor (Zalaegerszeg), Cziráki János 1-40-1-40 K, Kiss Antal, Halbländer József, Beretzky Gerő, Szijártó György, Schmidt Jenő dr., Farlas István, Klein Ernő, Gráff István, Neumark Miklós, Klaffl Lajos, Havas József, Liszli István, Prácer Sándor 1-1 K, Varga György, Gosztony Sándor, Horváth József, Müller Ignác, Kolin Sándor, Kohlmann Miksa, Németh Sándor, Jankó Árpád, ifj. Horváth József, N. N., Liszli Károly, Novák Zsigmond, Németh Lajos szabó, Vlasits János, Schaffer Jenő 50-50 f, Horváth Lajos, Adorján Ferenc, Németh Gyula, Schaffer István, Klein Sándor, Nagy Mihály, Sürling Ernő, Böhm Oszkár, Sárec Lajos, Jankó László, Hevér Ferenc, Braun Jakab, ifj. Adorján Sándor, N. N., Dublec József, Kálmán Ignác, Mauffer Sándor, Szarvas István, Neumark Sándor, Pék Sándor, Kürthy János, Sente Sándor, Szele Kálmán, N. N. 40-40 f, akik fogadják ez uton is az egyesületek hálás köszönetét.

— **Szöllőoltó tanfolyam.** A Sümegvidéki gazdakör január 7-10-én szöllőoltó tanfolyamot rendezett. Ezt Vetter K Pál tapolcai vincellériszkolai tanár, középponti felügyelő vezette lelkiismeretes buzgalommal, szeretettel és kiváló szakismerettel. A tanfolyamon Sümegről 39, Bazsíról 19, Sümegcehírről 17, Sümegprágáról 5, Csabrendekről 1 résztvevő vett részt. A tanfolyam reggel 8 órától délután 4 óráig tartott, egy órai ebédidővel. Mindennap egy-egy órai elméleti tanítás is volt. Első nap az oltványok szakszerű kezeléséről, második nap a lédás előhajtásáról, a harmadikon pedig az oltványok iskolázásáról, kiültetéséről és pótlásáról szólt a tanítás. Utolsó nap az előadó tanár kihirdette az eredményt. A résztvevők közül Turcsi József, Vég Mária, Rédei Magda, Dörnyei Erzse, Molnár József, Németh István, Kálmár Ignác, Dörnyei János, Kálmár Károly, Szijártó Ferenc, Szilágyi Lajos Sümegről, Móznér Gyula, Csemez István, Mukics Józsefné, Pintér János és Móznér János Bazsíról, Németh József, Csombó János, Somogyi Vilmos, Tóth Gyula és Somogyi István Sümegcehírről, Tóth István és Kulcsár János Sümegprágáról igen jó minősítéssel végezték a szöllőoltó tanfolyamot. A tanfolyam befejeztével Vetter tanár buzdító beszédet intézett növendékeihez, a gazdakör nevében pedig Éles Károly titkár köszönte meg meleg elismeréssel Vetter felügyelőnek azt a fáradhatatlan buzgalmát, amellyel a tanfolyamot vezette s azt az apostoli lelkesedést, amellyel a szőlőkultúra felvirágoztatásán dolgozik. Megemlítjük, hogy a tanfolyam iránt Bánfi Alajos, Schmidt Pál és Epstein Ödön helybeli szőlőbirtokosok nagy érdeklődést tanúsítottak s példájuk erős buzdítással szolgált valamennyi résztvevőnek.

— **A Népbank költözködése.** A sümegi népbank f. hó 9-én eddigi helyiségéből, a Deák Ferenc utcából a Kossuth és Széchenyi utcán épült új házába költözött át. A bank az épület földszintjén van. Szép, tágas, világos helyiségben, ahová szívesen lép be még — az adós is. Evvel egyidejűleg megváltoztatta hivatalos idejét is. A hivatalos napok maradnak hétfő, szerda és péntek, csak hogy délután helyett délelőtt 9-től 12-ig lesznek az órák. A heti betétes könyvekre hétfő délután történnek a fizetések.

— **A Franklin Kézi Lexikona második kötete.** Most jelent meg második kötete a Franklin Kézi Lexikonának. Már első kötetével is példátlan sikert aratott a közönség körében. Rövidsége, mindentudása, világossága, mindenre kiterjedő figyelmessége, tartalmának megbízhatósága, képeinek, színes tábláinak ritka szép kivitele és gondos megválogatása, kiállításának szolid díszes és határozottsága — mind olyan tulajdonságok, melyek ezt a nagyszabású művet a művelt magyar ember kézikönyvévé tették máris. Rendszere: mindent nyújtani, amire a

művelt embernek szüksége van s mellőzni mindent, ami fölösleges. — fényesen bevált; ép oly elismerésre talált minden körben az a mód, ahogy cikkei írva vannak s amelyek minden, még a legbonyolultabb kérdésekre is oly feleletet adnak, amelyet mindenki első pillantásra megért. Ezzel azt érte el, hogy a közönség rendkívül megkedvelte, hozzászólt folytonos használatához s valóban mindennapos, bizalmas tanácsadóivá tette. A most jelent második kötete a *Ga- ucho Nicotera* szavak közé eső címszókat tartalmazza. A Franklin Társulat, e mű kiadójá, valóban nagy szolgálatot tett műveltségünknek e kiválóan gyakorlati és e mellett tudományos színvonalon álló mű kiadásával. A lexikon képes táblái, melyek már az első kötetben is általános feltűnést keltettek, a második kötetben még nagyobb gondtal vannak összeállítva s már magukban is nagy előnyét jelentik e műnek a lexikon irodalomban. 49 ilyen képes tábla teszi szemléletessé a szöveget s ezek közt kivált az iparművészet és a magyar művészetet illusztráló táblák tűnnek fel rendkívül finom kivitelükkel. Ezen kívül 11 rendkívül tanulmányos szövegmelléklet is van a kötetben. A könyv kiállítása és kötetése is a folytonos használatra van számítva, finom, tartós papírosra erős, de emellett igen izléses vászonkötése erre a célra szolgál. — A három kötetes nagy mű ára 54 korona.

— **Találattott** kiadóhivatalunk előtt egy szekrénykulcs. Tulajdonosa átveheti a kiadóhivatalban.

— **Pénzügyi és tőzsdei évkönyv.** A Lendvai Sándor által kiadott ily című évkönyvnek most jelent meg a tizenegyedik évfolyama. Az évkönyv tartalmazza mindazt, amit sorsjeggyel és értékpapírbirtokosoknak tudniuk kell. Egyebek között az összes eddig kihuzott de még ki nem fizetett nyeresémények kimutatását is. Az évkönyvet csak azok és ingyen kapják, akik a belügyi, kereskedelmi és pénzügyi miniszteriumok által is ajánlott *Pénzügyi Hírlap* című sorsolási és pénzügyi hírlapra (VII. Rákóczi út 44 sz.) előfizetnek. Az előfizetés ára egész évre 8 korona.

Felelős szerkesztő: **Éles Károly.**

Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

A. A. Baaker & Co. London
telepeiből

Royal Sovereign **RUM** eredeti K 2-80
Battle Axe Jamaica **RUM** üveg K 5-
elvámolva

Würzburger Jakob
kereskedésében, Sümegen.

Hirdetmény.

A Sümegi Népbank a mai naptól kezdve hivatalos óráit mindennap délelőtt 9 órától 12 óráig tartja.

A hetibefizetések pedig minden hétfőn délután 2 órától 5 óráig eszköz-
lendő, ha pedig hétfőn ünnepnap lenne, úgy a befizetések a következő
köznapon lesznek megtartva.

Sümeg, 1912 január 10.

Az igazgatóság.

KRISTÁLY forrás-ásványvíz.

Étvágyat javít. Gyomorrontást megakadályoz. Több mint ezer orvos ajánlja. — Kapható minden fűszer- és csemege-üzletben, jobb vendéglőben és kávéházban. — Főraktár:

**CSIZMAZIA ISTVÁN úrnál
SÜMEG.**

**Szt. Lukácsfürdő Kutvállalat
R. T. BUDAPEST (Buda).**

Szükségeiteinket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

Ifj. ADORJÁN SÁNDOR borbély és fodrász. A Darnay-Múzeum épületében.

ADORJÁN FERENC, fényképészeti műterme Rákóczi-ucca 397 sz.

BÖHM PÁL kézmű-, divatáru kereskedése és vászon gyári raktára. Kossuth Lajos-ucca.
BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üveg-áru-kereskedése.

FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Városház u.

HALBLANDER JÓZSEF és NÉMETH GÉZA kovács, kocsigyártó és fényező üzlete, Árpád-ucca.

HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

JAKAB IMRE beszálló vendéglője. Árpád-ucca.

IOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Epstein-ház.

KLAFFL LAJOS épület- és butorasztalos. Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár. Kész butoraktár.

KESZLER PÁL kocsigyártó és szobafestő. Mihályfai ucca.

KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és vendéglős. Mihályfai-ucca 82. sz.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

KRAJCZÁR GYÖRGY épület- és butorasztalos, temetkezési vállalkozó. Árpád-ucca.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és korcsmáros. Mihályfai-ucca.

LÖWY NÖVÉREK női ruha varróterme Deák Ferenc ucca.

LISZLI KÁROLY csizmazia mester, alsó ucca saját házában

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős, a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

NAGY ISTVÁN kalaposmester, Flórián-tér. Sapkaeladás. Kalapok átalakítása, főtése és javítása.

NÉMETH LAJOS uri és női szabó. Kossuth Lajos ucca (Márkus-féle ház).

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth-ucca

PENTZ MIHÁLY kőfaragó mester, nagy sirkőraktár. Árpád-ucca.

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabonacsere. A Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-ucca.



CERES-DIJPÁLYÁZAT.

A sorsolás megtörtént!

A 31 főnyeremény következő személyeknek jutott: **1 nyeremény á K 1000.—**: 1. Birzinger Mária, Graz-Ruckerlberg, Nernst-utca 8. sz. **10 nyeremény á K 200.—**: 2. Neuhäuser Kamilla, kereskedő neje, Grottau, Csehország. 3. Fischer Mária, Pitschdonos, Sonnenberg (Lrchegeység). 7 Schwab Berta, Wien II. Castellez-ucca 29, 8. Weis Emmi, Plan, Petervorstadt 8 II. 9. Lischka Anna, Linz, Schlosser-ucca 4. 10. Schneider Fanni, Neugesmesgrün, Post Warta a Eger. 11. Krebs Anna, Tetschen E, m. **20 nyeremény á K 100.—**: 12. Krasa Just., Prachatitz. 13. Trebitzky Mária Sopron, Erzsébet ucca 7. 14. Wiesinger Fanny, Tt. Pankratz, Post Dirroschek Hilda, Freiwaldau-ureiheit 84. 18. Regner Mária, Kuttitz, Post Triebsch, Leitmeritz mellett. 19. Langhaus Anna Görkau, 20. Köllersberger Julia szülésző, Eferding Vorstadt. 29. 21. Richter Margit, Ruppertsdorf 256 sz. Reichenberg mellett. 22. Ullrich Katalin, Schöndorf, Post Vöcklabruck. 23. Freund Ernő gazdasági segédtsitz, Gutmuts, Post Proschwitz, Arnau mellett. 24. Galleitner Mária, Aschach a Duna mellett. 25. Eckstein Patronella, Léva, Kalszai. 24. 26. Melas Mr. E. V., Wien XVII/1 Rieglergasse 4. 27. Princz Fülöpné, Nyiregyháza. 28. Baranyai Mária, Temesvár, Gürnacker utca 29. 29. Peter Anna, Sebastiansberg Nr. 30. 30. Ringmayer Johanna, Tauhowitz 3. sz. Post Opotschna. 31. Breito Anna, építésfelvigyázó neje, St. Johann, Tirol.

A teljes sorsolási jegyzék, amely az összes 1031 nyertes tartalmazza, kívánatra beküldetik. Tekintettel a jó díjfejtvények nagy számára, kénytelenek vagyunk a díjak kiosztását mintegy négy hétre kitolni, hogy a pjjbíró bizottságnak módjában legyen kellő lelkiismeretességgel hivatásának megfelelni. Egyben van szerencsénk az összes pályázatot beküldő hölgyeknek és uraknak a tanusított érdeklődésükért köszönetünket nyilvánítani.

Tessék a jövőben a Ceres-kockáról való szallagokat szorgalmasan gyűjteni, amit megbánni nem lesz oka!!!

Kiváló tisztelettel: SCHICHT GYÖRGY R-T. CERES-MŰVEI AUSSIG.

Meghívó.

A „SÜMEGI BAZALTBÁNYA R. T.”

folyó évi február hó 3-án délután 5 órakor, Sümegen, saját helyiségében fogja

XIII. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

megtartani, melyre a t. c. részvényesek, hivatkozva az alapszabályok 8 §-ra, tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgysorozata:

- I. Igazgatóság s felügyelő-bizottság jelentése.
- II. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása s a felmentvények megadása.
- III. Az 1911-ik évi tiszta nyereség felosztása.
- IV. Netáni indítványok.

Sümeg, 1912. január 10.

Az igazgatóság.



A legjobb padlófesték a
Gólya borostyánlakk
a Ligetfalusi lakkgyár készit-
ménye.
Doboza 2 K 20 f.
Egyedüli raktár Sümegen:
Csizmazia István cégnél.

Az egyének általános helyzetének javulására
kétségtelenül hozzájárul a
„BALKÁN“
Nemzetközi Segélyszövetkezet.

A beirt biztosítások összege
20.000,000 korona.

A szövetkezet felvesz tagul orvosi vizsgálat nélkül
minden egészséges embert 18-80 életkorig, amit a
világ egyetlenegy biztosító intézete sem tesz meg.

A szövetkezet csoportokra oszlik, mely kétféleből áll:

a) **I. csoport I-ső osztály, mely áll 600**
személyből 18-tól 60 életkorig.

b) **II. csoport II-ik osztály, mely áll**
500 személyből 60-tól 80 életkorig.

Ha egy beirt személy meghal, akkor a megfelelő osz-
tály minden tagja egy elhalálozási járulékot fizet beira-
tás szerint 2-7 koronáig, mint az az alapszabályok 11.,
12., 13. pontjaiban meghatározva van. A szövetkezet
már 3 havi tagság 25 százalék, 5 havi tagság 50 szá-
zalek és 6 havi tagság után a teljes biztosítási összeget
kifizeti minden levonas nélkül.

A halálozási járulék öngyilkosság esetén is kifizetetik.
Ha a tag még a beiratott személy életében az iga-
zolványon kimutatott összeg 75 százalékát halálozási
járuléképpen befizette, úgy a szövetkezet a teljes biz-
tosított összeget minden levonas nélkül kifizeti.

Az új szövetkezeti alapszabályok alapján az üzleti
eredmény feleslegének 50 százalékából egy kamatnél-
küli kölcsönöket szolgáló tartalékalap létesítendő a szö-
vetkezet tagjai részére.

Azonkívül hat havi tagság után a szövetkezet else-
gyedett tagjait jelentékeny pénzsegélyben részesíti.

Hogy mely előnyöket nyújtja a „Balkán“ segélyszö-
vetkezet tagjainak, — abból látható legjobban, hogy
egy év alatt halálozási segélyekben és segélyezésekért
**1.112.500.— azaz egymilliónégyezer-
százötvenkét ezerötvenháromezret forintot** fizetett ki.

Minden további felvilágosítást a magyarországi kép-
viselet Nagykanizsán nyújt.

„Balkán“ nemzetközi segélyző szö-
vetkezet.

Képviselőt:

Nagykanizsa, Erzsébet-tér 23.

Szivarkapapir és
szivarkahüvely

ABADIE
PARIS

Minden tőzsdében kapható



Egyik mondja a másiknak:

Az eredeti Pfaff varrógépek

felülmúlhatatlan minőségben száll-
littatnak.

Varrnak, himeznek és stoppolnak
és így legmegbízhatóbb segítői a
háziasszonynak! Ugy családi mint
mindennemű ipari célokra leg-
tökéletesebb eredeti Pfaff varró-
gépek egyedüli és állandó nagy
raktára

Csizmazia István

vas-, gép- és fűszerkereskedésé-
ben, Sümegen.



Teaskanna védjegyű tea

elismert legjobb **TEA MÁRKA**
és legkelendőbb

Kizárólagosan

Beretzky Gyula

fűszer- és csemegekereskedésében
kapható

Telefon 24. Sümegen. Telefon 24.

BUTOR részletfizetésre is,
u. m.: hazai és részben saját gyártmányú
szalon, ebédlő, hálóberendezések, konyha
és kertí butorok, stb. a legjutányosabb
árban jótállás mellett kaphatók

Klaffl Lajos butorraktárában, Sümegen.

Elvállalja temetések rendezését, ravatalozást; raktáron tart érc- és fakopor-
sókat, koszorúkat és egyéb temetkezési cikkeket a legjutányosabb árban.

Géperőre berendezett asztalosműhelyében készít bármilyen épület és egyéb
asztalos munkát a legolcsóbb versenyárban.

Nagy raktár mindennemű képeretekben.

Keressük mindenben a legjobbat!!

Nagy elővigyázat ajánlatos az egészséges
ivóvíz megválasztásánál, ígyünk s kérjünk
tehát mindenütt

**Szántói
Savanyuvizet**

mely gazdag természetes szénavegyületmánnál
fogva rendkívül kellemes, az egészségre hasz-
nos, elsőrangú asztali víz. Erősen huyghajtó
hatású, elősegíti az emésztést, megakadá-
lyozza a gyomorégést.

A Szántói savanyuviz:

Bornak: fűszer,

Betegnek: gyógyszer,

Egészségesnek: óvszer.

Főraktár:

Sümegen Csizmazia István
fűszerkereskedőnél.

Szőlőtelepemen

első osztályú
szokvány minőségű

szőlőoltványok

kerülnek eladásra.

MOKK GYULA

m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő
TAPOLCZA.

Női divatárunk!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget,
hogy az őszi és téli idényre megérkez-
tek a legdivatosabb női és leánykalap új-
donságokból a legújabb párisi modellek.

Gyászkalap és egyéb átalakításokat izlé-
ses kivitelben, gyorsan pontosan és jutányos
árakon elvállalok.

Raktáron tartok legdivatosabb ruha di-
szeket, és mindennemű női divatcikket.

Tisztelettel

Szijartó Györgyné.

TART

Főkönyv
lapszám

14

16

15

18

44

17

80

87

10

17, 58, 7

41, 42, 69

20, 70, 82

86

Dr. B.

A S Ü M E G I N É P B A N K

1912. január hó 27-én délelőtt 10 órakor tartja az intézet palotájában

XXXIX. évi rendes közgyűlését,

melyre a t. c. részvényeseket* tisztelettel meghívja az

Igazgatóság.

Targysorozat :

1. Közgyűlést vezető elnök választása.
2. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.
3. Az Igazgatóság jelentése 1911. üzleti évről és az alaptőke teljes befizetéséről.
4. A felügyelőbizottság jelentése.
5. Az igazgatóság javaslata a nyereség felosztása és határozathozatal az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentvényének megadása iránt.
6. 1 igazgatósági, 1 esetleg 2 felügyelőbizottsági rendes, és 1 felügyelőbizottsági póttag választása.
7. Határozathozatal a főkönyvelő véglegesítése és a tisztviselők nyugdíja ügyében.
8. Netáni indítványok tárgyalása, melyek az igazgatósághoz f. évi január hó 19-ig benyújtandók.

*Jegyzet. A közgyűlésen szavazati joggal csakis azon részvényesek, vagy ezen részvényesek meghatalmazással igazolt helyettesei bírnak, akik nevükre átírt részvényeket legátább 8 nappal a közgyűlés előtt elismervény ellenében, az intézet pénztáránál letétbe helyezték.

TARTOZIK.

Mérleg-számla 1911. dec. 31-én.

KÖVETEL.

Főkönyvi lapszám		korona	fillér	Főkönyvi lapszám		korona	fillér
14	Pénzkészlet	16726	05	1	Részvenytőke	360000	—
16	Giro-számla az O. M. B.-nál	1948	26	2	Tartalékalap*	26350	—
15	M. kír. postatakaréktár	931	44	3	Veszteségalap	3100	—
18	Értékpapírok	13156	25	51	Heti betétek kamat tartaléka	4358	42
	árfolyamnyereség	65	75	83	Részv. kibocsájtási költségek tartaléka	296	—
44	Ingatlanok			76	Betétek 1013639	67	
	bankpalotára folyósítva	80904	51	34, 37, 63, 68	Heti betétek 64048	1077687	67
	egyéb ingatlanok	4749	—	12	Visszleszámítás	697063	26
		85653	51	32	Átmenő kamatok	21090	32
	értékcsökkenés	2000	—	22	Fel nem vett osztalék	483	—
17	Irodai berendezés	2200	—	62, 74	Különféle tartozások	760	52
	értékcsökkenés	200	—		Nyereség	26542	04
80	Váltó	1613413	31				
	behajthatatlan	7478	17				
		1605935	14				
87	Jelzálog kötvények	341240	99				
	behajthatatlan	763	49				
		340477	50				
10	Kezeselt kötvények	14757	90				
17, 58, 73	Folyószámlakölcsönök	98348	24				
41, 42, 69	Heti betétkönyvek	37253	—				
20, 70, 82	Különféle követelések	763	40				
	behajthatatlan	6	60				
		756	80				
86	Hátralékos kamatok	1721	39				
		2217731	23				
						2217731	23

Sümege, 1911. december 31.

Márkus Ignác s. k.
pénztárnok.

Scholtz Karoly s. k.
elnök, igazgató.

Novák Károly s. k.
főkönyvelő.

Dr. Biró József s. k.
lg. tag.

Dr. Havas Béla s. k.
lg. tag.

Kovács Izidor s. k.
lg. tag.

Linter Gyula s. k.
lg. tag.

Martincsevics István s. k.
lg. tag.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk. — Sümege, 1912. január 4.

Felügyelő-bizottság :

Erekly István s. k.
f. b. tag.

Scheiber L. Sándor s. k.
f. b. elnök.

Talabér Károly s. k.
f. b. tag.

Nagy Kálmán s. k.
f. b. póttag.

*A tartalék alap 106100 K volt, mely összegből 80000 K részvenytőke felemelése alkalmával az alaptőkéhez csatoltatott.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi.

A higienikus
PALMA
kaucsuk-cipősarok
Palma kaucsuk
ágybetét
minősége
elsősorú



Megbízható szőlőoltvány

a vevő által darabról-darabra átvállogatható. Kapható:

SCHWARZ EMIL
badacsonyi szőlőbirtokosnál
TAPOLCZÁN.

Ugyanott kapható sima és gyökeres hazai és amerikai szőlővessző.

NÉMETH LAJOS

férfi és női szabónál
Sümege (Kossuth Lajos u.)
készülnek a legegészségesebb
kivitelű férfi és angol női
ruhák a legújabb divatu
szabás szerint jutányos áron.
Szövetraktár.

Meghívó.

A sümei Takarékpénztár 1912. évi február 4-én vasárnap d. e. fél 11 órakor saját hivatalos helyiségében XLII. évi rendes közgyűlést tartja, melyre a tisztelt részvényes urakat avval hívja meg, hogy az 1911. évi üzletforgalmat feltüntető mérleg és veszteség-nyereség számla a közgyűlést megelőző 8 napon át betekintés végett az intézet hivatalos helyiségében rendelkezésre áll és hogy az minden részvényesnek meglett küldve, valamint az intézet hivatalos lapjában is közzététetett.

Tárgysorozat: 1. Közgyűlést vezető elnök választása és a jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése. — 2. Az Igazgatóság jelentése 1911. évről. — 3. A felügyelőbizottság jelentése 1911. évről. — 4. Az 1911. évi mérleg előterjesztése. — 5. A tiszta nyereség felosztása. — 6. A szabályszerű felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelőbizottság részére. — 7. Elhalálozás folytán 1 új ig. tag 2 évre szóló megbízatással való megválasztása. — 8. Az igazgatóság indítványa a részvénytőkének a tartalékalapok bevonásával, valamint 400 drb új részvény kibocsátásával 200.000K-ról 600.000 K-ra való felemelése iránt és ezen indítvány feletti határozathozatal. — 9. Az alapszabályok 4. és 5-ának módosítása. — 10. Az alapszabályok 21. §-a értelmében írásban benyújtott indítványok tárgyalása.

Sümege, 1912. január 7-én.

Eitner Zsigmond
elnök.

*Megjegyzés. Alapszabályok 12. §. második bekezdése szerint: a közgyűlésen szavazati joggal csak azon részvényes bír, kinek részvénye a közgyűlés napja előtt 30 nappal nevére iratott.

TARTOZIK.

Mérleg-számla 1911. dec. 31-én.

KÖVETEL.

Főkönyvi lapszám	V a g y o n		T e h e r				
	korona	fillér	korona	fillér			
649	Pénztár számlának	14527	82	590	Részvénytőke számlától	200000	
641	Váltó	1208210	17	591	Tartalékalap	10170	—
646	Jelzálog	1362247	72	634	Rendkívüli tartalékalap	52500	—
638	Kötvény kölcsön	109160	—	640	Betét	2657765	21
663	Folyó számla	369486	37	662	Hetibetét	67623	35
603	Ingatlan	42700	—	658-659	Visszleszámított váltó	108243	30
604-655	Értékpapir:			633	10% betétkamat adó	5691	23
	232600 K. n. é. 4% M. kor. jár. á 90:50	210503	—	636	Letét	352	20
	20 drb. M. pénzin. közp. hitelb. részvény á 1000,	20000	—	595	Osztalék	120	—
	40 drb. Első m. kókusz-fonó és szövőgyár r. t. részvény á 500 K,	20000	—	660	Törl. kölcs. bélyegilleték	11	36
	100 drb 200 K n. é. Boba-Sümege vasúti részv. 50 fill.	5	—	594-665	Előre vett kamat	22553	30
	Részletfizetésre eladott M. jelzálog conv. nyeresemény kötvényeknél hátralék	112650	50	597	Nyereség áthozat 1910-ről	362728	
647	M. kir. postatakarékpénztár számlának	861	07		Folyó évi tiszta nyereség	4272284	46350 12
653	Osztrák magyar bank giró	731	45				
609	Irodai felszerelés	800	—				
650	Óvás és perköltség előleg	111	30				
605	Hátralékos kamat	10909	67				
		3371380	07				

Sümege, 1911. december 31.

Németh Lajos s. k.
pénztárnok.

Havrának Nep. János
könyvvezető.

Az igazgatóságért:

Eitner Zsigmond s. k.
elnök, vezérigazgató.

Eitner Jenő s. k.
alelnök.

Dr. Fürst János s. k.
ig. tag.

Darnay Kálmán s. k.
ig. tag.

Németh János s. k.
ig. tag.

Pancer Gusztáv s. k.
ig. tag.

Pintér Lajos s. k.
ig. tag.

Krisztinkovich József s. k.
ig. tag.

A felügyelő-bizottságért:

Ezen mérleg számlát átvizsgáltuk, a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk és minden tekintetben helyesnek és megjelölőnek találtuk. — Sümege, 1912. január 10.

Szűcs Zsigmond s. k.
f. b. tag.

Bánfi Alajos s. k.
f. b. elnök.

Semetke József s. k.
f. b. tag.

Nyomatott Horvát Gábor gyorsajtóján Sümege.